DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Forsknings- og høyere utdanningsministeren

I følge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	26/4513-	9. november 2026

Innspill til langtidsplanen for forskning og innovasjon

Kunnskapsdepartementet har nå startet arbeidet med regjeringens langtidsplan for forskning og innovasjon. Planen vil legges frem ved årsskiftet 2027-28. I dette brevet ber jeg om innspill fra aktører i alle samfunnssektorer.

Bakgrunn

Langtidsplanen har tiårige mål og prioriteringer. Planen revideres hvert fjerde år for å ta hensyn til politiske og samfunnsmessige endringer. Den gjeldende langtidsplanen ble lagt frem i 2022, jf. Meld. St. 5 *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032*. Planen legger opp til at 3 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP) skal gå til FoU, hvorav 1 prosent skal komme fra offentlig finansiering. Planen har tre overordnede mål, seks tematiske prioriteringer og tre samfunnsoppdrag.

De overordnede målene er:

- Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
- Miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft
- Høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning

De tematiske prioriteringene er:

- Hav og kyst
- Helse
- Klima, miljø og energi
- Muliggjørende og industrielle teknologier
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tillit og fellesskap

Postadresse: Postboks 8119 Dep 0032 Oslo
Kontoradresse: Kirkeg. 18 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 872 417 842

De tre målrettede samfunnsoppdragene er:

- Bærekraftig fôr
- Ungt utenforskap
- Sirkulærøkonomi (tilføyd etter behandlingen i Stortinget)

Rammer for en ny langtidsplan

Jeg mener at målene og prioriteringene ovenfor fortsatt er relevante. Men det er behov for å oppdatere og konkretisere prioriteringene i lys av utviklingen siden den gjeldende langtidsplanen ble lagt fram i 2022: Geopolitisk uro, rask teknologiutvikling, klima- og energiomstilling, press på offentlige finanser og knapphet på arbeidskraft utfordrer etablerte samfunnsmodeller og stiller nye krav. Samtidig har forskning og innovasjon blitt en viktigere del av vår felles motstandskraft og beredskapsevne. Forskning er avgjørende for Norges konkurransekraft, både på kort og lang sikt. På kort sikt bidrar forskning til teknologiutvikling, produktivitetsvekst og omstilling i næringsliv og offentlig sektor. På lengre sikt bygger forskning kunnskapsgrunnlaget som gjør det mulig å utvikle nye næringer, håndtere framtidige samfunnsutfordringer og sikre Norges evne til å hevde seg i en stadig mer kunnskaps- og teknologiintensiv internasjonal økonomi.

I regjeringens *Plan for Norge (2025–2029)* framheves kunnskap, forskning og teknologiutvikling som sentrale virkemidler for økt produktivitet, omstilling og konkurransekraft. Regjeringen vil prioritere forskning på områder der Norge har særlige behov og fortrinn, legge til rette for godt samarbeid mellom forskningsmiljøer, næringsliv og offentlig sektor og arbeide for økt privat finansiering av forskning og innovasjon. Stortinget har også bedt regjeringen om å komme tilbake med forslag til hvordan man kan sikre bedre samordning for å styrke norske virksomheter innen forskning, utvikling og innovasjon, tiltak som kan fremme økte investeringer i norsk næringsliv, samt styrke kommersialiseringen av forskning (Innst. 290 S (2024-2025)). Internasjonale evalueringer viser at Norge har mange sterke forskningsmiljøer, men at flere kan utnyttes bedre til innovasjon og kommersialisering. En ny langtidsplan skal prioritere ressurser mot forsknings- og teknologiområder hvor vi har særlige fortrinn, muligheter eller behov fremover, og hvor satsingen krever samarbeid på tvers av sektorer.

Den nye langtidsplanen skal omfatte forskning og forskningsbasert innovasjon. Høyere utdanning omfattes ikke direkte, men følges opp gjennom andre virkemidler og prosesser, herunder kompetansebudsjettet. Et hovedanliggende for planen er å styrke forsknings- og innovasjonssystemets evne til å prioritere, samordne innsatsen og omsette kunnskap til samfunnsnytte. Dette må balanseres mot behovet for å bevare forskningens langsiktighet, akademiske frihet og sterke fagmiljøer, som utgjør grunnlaget for framtidens innovasjonsevne, beredskap og verdiskaping. Det er herunder viktig for meg å understreke at langsiktig grunnleggende forskning fortsatt skal være en prioritet. Det handler om å styrke Norges konkurransekraft på både kort og lang sikt.

Form på innspill
Jeg ber om at innspillene struktureres som kortfattede svar på ett eller flere av spørsmålene under. Jeg ber om at innspill ikke overstiger 10 sider.

1) Hvilke deler av gjeldende langtidsplan har fungert bra og bør videreføres eller styrkes i ny langtidsplan?

2) Hvilke deler av gjeldende langtidsplan har hatt begrenset effekt eller vært krevende å følge opp i praksis? Hva mener dere er de viktigste årsakene, og hvilke endringer bør gjøres i neste langtidsplan?

3) Finnes det forhold i det norske kunnskapssystemet som begrenser måloppnåelsen i langtidsplanen? Hvilke hindringer er i så fall de viktigste, og hvilke tiltak kan bidra til å løse dem?

4) Hvilke forsknings- og teknologiområder bør Norge særlig prioritere for å utløse størst mulig samfunnsnytte og verdiskaping (se blant annet kartleggingen fra Norges forskningsråd)? Hvilke nasjonale fortrinn og behov begrunner en slik prioritering? Hvilke former for tverrsektorielt samarbeid og samfinansiering vil kreves for å realisere slike prioriteringer?

5) Hvordan kan langtidsplanen bidra til gode og forutsigbare rammevilkår for langsiktig grunnleggende forskning?

1) Har dere andre innspill til arbeidet med ny langtidsplan for forskning og innovasjon?

Innspillsmøter og tidsfrist
Parallelt med denne åpne innspillsrunden innhentes et bredt kunnskapsgrunnlag på en rekke relevante områder. Kunnskapsdepartementet inviterer også til et åpent innspillsmøte, sammen med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, den 16. november hos NTNU. Mer informasjon er tilgjengelig på NTNUs nettsider.

Fristen for skriftlige innspill er **18. desember 2026.** Vi ber om at innspillene sendes ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser på https://www.regjeringen.no/id3192121 Innspillene er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert på regjeringen.no.

Med hilsen

Eileen Fugelsnes

Eileen Fugelsnes

Mottakere

Abelia
Aibel
Akademiet for yngre forskere
Akademikerne
Aker ASA
Aker BP ASA
Andøya Space
Ard Innovation AS
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Arkivverket
Borregaard AS
Chr. Michelsens Institutt
CICERO Senter for klimaforskning
Cognite
Det Norske Videnskaps-Akademi
Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
DNB ASA
DNV
Elkem ASA
Equinor ASA
Fafo
Fellesorganisasjonen
Folkehelseinstituttet
Forskerforbundet
Forskningsinstituttenes fellesarena
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
Fridtjof Nansens Institutt
Frischsenteret
Handelshøyskolen BI
Haukeland universitetssjukehus
Helse Midt-Norge RHF
Helse Nord RHF
Helse Sør-Øst RHF
Helse Vest RHF
Helsedirektoratet
HL-senteret
Hovedorganisasjonen Virke
Høgskolen i Innlandet
Høgskolen i Østfold
Høgskulen i Volda
Høgskulen på Vestlandet
IKT-Norge
Innovasjon Norge
Institutt for fredsforskning
Institutt for samfunnsforskning
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Inven2 AS
Kavlifondet
Kjeller Innovasjon AS
Kommunesektorens organisasjon
Kongsberg Gruppen
Kreftforeningen
Kreftregisteret
Kristiania
KSAT – Kongsberg Satellite Services
Kulturdirektoratet
Landsorganisasjonen i Norge
Legeforeningen
Lerøy Seafood Group
Likestillings- og diskrimineringsombudet
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn
Mowi ASA
Møreforsking
Nammo AS
Nansensenteret
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Nel ASA
NHO Geneo
NLA Høgskolen
Nofima
NORCE
Nord universitet
Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning
Nordlandsforskning
Norges forskningsråd
Norges geotekniske institutt
Norges handelshøyskole
Norges idrettshøgskole
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Norges Røde Kors
Norges Tekniske Vitenskapsakademi
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Norinnova AS
NORSAR
Norsk Hydro ASA
Norsk institutt for bioøkonomi
Norsk institutt for bærekraftsforskning
Norsk institutt for kulturminneforskning
Norsk institutt for luftforskning
Norsk institutt for naturforskning
Norsk institutt for vannforskning
Norsk studentorganisasjon
Norsk Sykepleierforbund
Norsk utenrikspolitisk institutt
NTNU Samfunnsforskning
NTNU Technology Transfer AS
Næringslivets Hovedorganisasjon
Organisasjon for norske fagskolestudenter
Orkla ASA
Oslo Science City
Oslo universitetssykehus HF
OsloMet – storbyuniversitetet
Papir- og fiberinstituttet
Politidirektoratet
Prekubator TTO AS
Redd Barna
Riksrevisjonen
RISE Fire Research
Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning
SalMar ASA
Sametinget
Samfunns- og næringslivsforskning
Samisk høgskole
Schibsted ASA
Sintef
Siva – Selskapet for industrivekst
Sivilombudet
Spekter
Språkrådet
St. Olavs hospital HF
Statistisk sentralbyrå
Statkraft AS
Statsforvalteren Agder
Statsforvalteren Innlandet
Statsforvalteren Møre og Romsdal
Statsforvalteren Nordland
Statsforvalteren Rogaland
Statsforvalteren Troms og Finnmark
Statsforvalteren Trøndelag
Statsforvalteren Vestfold og Telemark
Statsforvalteren Vestland
Statsforvalteren Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Tekna
Teknologirådet
Telemarksforsking
Telenor ASA
Tomra Systems ASA
Transportøkonomisk institutt
Trond Mohn forskningsstiftelse
TTO Nord AS
UiT Norges arktiske universitet
Ungt Entreprenørskap Norge
Unio
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge
Universitets- og høgskolerådet
Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Utdanningsdirektoratet
Utdanningsforbundet
Validé AS
Vestlandsforsking
Veterinærinstituttet
VID vitenskapelige høgskole
VIS - Vestlandets Innovasjonsselskap AS
Visma
Yara International ASA
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

Kopi

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Barne- og familiedepartementet

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Energidepartementet

Finansdepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Kommunal- og distriktsdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet